

היו"ר - ד. רמז.

ל. שקולניק!

אין חלקי עם החברים אשר קובלים על היקף הוכחה בסעיף זה ועל חכנו ואשר חושבים שהיינו צריכים בכלל לדבר אולי על מטריה^{הירבה} יותר נשגבה. אנחנו צריכים מכל סעיף למצות את חכנו ולמצות אותו עד תומו. ואם המרכז^{הרבים} ואם כולנו הבינונו שסעיף כזה צריך להיות בוועידה זו, אין זאת אלא שהמצב בהנועתנו ובמפלגה הוא כה רציני שהסעיף הזה צריך אולי לעמוד בראש דאגותינו. והדאגה היא שבעצם אין לנו במובן המקובל מפלגה, ז"א אין קיום של מפלגה ומשום כך הסעיף הזה הוא אצטגא הנכבד. אנחנו כולנו עובדים עבודה מלאה. המפלגה כולה עובדת את עבודת הנועה הפועלים, את עבודה המעמד. ומשום כך אולי מכיון שאנחנו כולנו נוטרים את הכרם הכללי של הסתדרות הפועלים, את כרמה של המפלגה לא נטרנו. והגיע הדבר לכך, שאם חברים אומרים שאין מפלגה, שזה לא כ"כ מופרז. ועוד יותר מה שחסר - חסרה אטמוספירה חברית, אין חברות לא במובן הרשמי של פנקסי-חבר, יש עכשו 18 אלף או 19 פנקסי-חבר ואני בטוח שיכולים להיות יותר. (רמז: יש עכשו 65 אלף פנקסי חבר.) לא לפנקסי-חבר של ההסתדרות אני מתכוון אלא לפנקסי חבר של המפלגה. אני בטוח שגם במפלגה יכולים להיות 65 אלף פנקסי חבר ואולי יותר, אבל במפלגה שלנו אין חברות במשמעותה המפלגתית, לא מפלגה במובן של צרות, כ"א של קולקטיב אנשים היודע שיש עליו תפקיד נוסף, אחריות נוספת, פעולה נוספת, פוליטיקה, תרבות-חיה, חנוכיה, שיש אליו גם תביעה נוספת ואחריות נוספת, והחביעה והאחריות הנוספת שנובעות מרעיון משותף, מאידיאה משותפת, מאחריות משותפת, כל אלה קושרים בזיקה נוספת את אותם האנשים אשר התאחדו במפלגה. העקר הזה חסר מן הסדור שלנו, מן הסדור של המפלגה העקר הזה חסר. אני חושב את זה לאסון הגדול ביותר שקרה במפלגתנו. אם תבדקו היטב, הרי בעצם קשה גם למצוא מה הם הכלים ומהו האפרט שהמפלגה שלנו רוכשת אותם לפעולתה המפלגתית, מהו הבטוי שלה, מה הם האטריבוטיים המפלגתיים שלה לחבריה, מה יש לה, דרך איזה כלים היא חושבת לאחד את חבריה ולחנך אותם. זה לא יהיה סוד אם אגיד שבמפלגה חושבים שעתון המפלגה אינו מספק את החברים במפלגה. מוסדות לחנוך אחרים, סמינריונים למפלגה אינם, ואם כל אחד ישאל את עצמו באיזו דרך, באיזה כלי, דרך איזה מכשיר עושה המפלגה את פעולתה, לא ימצא אותם. ולא לחנם לא ימצא אותם, מפני שהפעולה איננה. אבל בזמן שהמפלגה לא עשתה ולא עושה ועברו ימים ועברו שנים, החפחה בתוך המפלגה הצורך החיוני הזה שישנו לחברים שהם חיים חיים כאלה, חיי מפלגה, חיי תנועה מכוונת. הצורך הזה ישנו והוא קבל ומצא לו את תקונו. הפגם הזה מצא את תקונו

4-2 20/1/17

1938

- 20/1/17

העביר את הדבר להחלוץ ואמר, הפירוד בהחלוץ העבירו לארץ-ישראל. הוא פורמא לא דק. המצב היה בדיוק הפוך: מה שהיה בארץ-ישראל הוצאנו אח"כ לחוץ לארץ. ואותו הדבר עם הנוער.

וכאן לכלליות. יתכן שעוד לא ברור לכולנו מה אנחנו רוצים בענין הכ-לליות. אני מתאר לעצמי שיכול להיות מרכז החלוץ או מרכז הנוער שכולו מורכב מחברים ששיכים לזרם אחד - אם ישנם זרמים בתוך המפלגה - ביחוד זרם התישבותי אחד. אבל אני אחבע מהם אז שהם מחויבים לעבוד במרכז זה או אחר, במוסד זה או אחר לא כשליחים של אותו הזרם התישבותי. אני חושב שזה אולי יהיה אסון אם במרכז נוער זה שיוצא עכשו או במרכז נוער אחר נצטרך לשמור שיהיה מישהו מגוש זה ומישהו מגוש אחר ומישהו מגוש שלישי. אני למפרע מסכים שבמוסד זה יהיו אנשים מגוש אחד ובמוסד אחר יהיו אנשים מגוש אחר, אבל כלליותם מחייבת אותם לשרת את ההסתדרות או את המפלגה המכילה את כולם. אני קובע כי זה אינו קיים בשנים האחרונות. אינני נכנס לסיבות ואינני נכנס להיסטוריה. אני סוכן לקבל שמישהו מאותם הגושים אשמים בזה שאין מעיזים לבוא בראשית הימים. אבל אין זה משחרר ומוטר אנשים הממלאים שליחות כזאת בשם ההסתדרות ובשם המפלגה מלדאוג לכל התכן ההסתדרותי או התכן המפלגתי. זה לא היה עד עכשו. לא אכנס בהרבה דוגמאות אבל אני אומר שאנחנו צריכים להרגיל את עצמנו, להנך את עצמנו לכלליות. כזאת. כלליות אינה אומרת שדוקא בכל מקום צריך לשמור אותה שמכל זרם יהיו אנשים אכסמובן שאנחנו מביעים עכשו להצעות כאלה ספני שאין דרך אחרת ומפני שחברים לא מלאו את שליחותם הכללית ההסתדרותית. (טבנקין: במרכז החקלאי מלאו? בחלוץ מלאו או לא מלאו? שקולניק: לא. טבנקין: מי זה מאשים? מי זה שופט? מי זה ב"כ ההסתדרות? רמז: הוא רק פתח בדבריו הוא מטביר, אולי יטביר. שקולניק: מי השופט? אולי הועידה. מי תובע? אולי אני.) אני חובע. בדידי הוה עובדה. באחת הארצות בשנים האחרונות נודמן לי בשעה שמלאתי תפקיד הסתדרותי, לא בחלוץ, והנה פנו אלי במכתבים חברי קבוצות גבע וגיניגר במכתב-תחנונים: אנחנו נהרסים מחוסר חברים, אם אתם יושבים שם ע"י הברז, הארגנו בשבילנו שחי פלוגה של 20 איש כל אחת. הלכתי עם המכתב הזה לשליחים חברי ההסתדרות במרכז החלוץ באותו ערב ואמרתי להם: אתם מכירים את המשקים כמוני, הבה נסדר את זה. אמרו לי: לא. אמרתי: תנו לי לסדר זאת, כי לי לא התאים לעשות זאת מאחרי גבה של שליחי ההסתדרות. אמרו לי: לא. אמרתי: מדוע? אמרו לי: יש דרך לרוח. מה זאת אומרת יש דרך לרוח? אם אנחנו נשלח שקי פלוגות לגבע ולגיניגר, הרי (סרני משטע אותו ואומר: אני לא עניתי כך.)

..... אמרו לי זאת אלה שהיו שליחי ההסתדרות בחלוץ ושמותיהם ליבינשטיין

ישיבה ו' יום ה' אה"צ; 5.5.38

ל. שקולניק.

(סרני: אני מכחיש. טבנקין: תדע שהם קרואים למשפט. שקולניק: עדיין לא הזכרתי בדברי את הקבוץ המאוחד וברגע שאצטרך אזכיר.) אני מדבר ע"ד אותן מפלגות המשנה הקימות בתוך המפלגה כיום, מתר יהיו אולי אחרות. הבינותי אז את החברים האלה, הבינותי שיש איזה לחץ עליהם לא רק מתוך הועד הפועל של ההסתדרות אלא גם מצד חברים אחרים, מה שמטיל עליהם חובת. הפובדה היא שאף איש לא יכול היה להישלח לנקודות הישוביות האלה שעמדו לדעתי להחרס. בשבילי זה היה לקח. אני למדתי מזה שאין כלליות במוסדות כאלה בחלוצ, בעליה וכו'. נשאלתי, איך במרכז ^{המפלגה} החקלאי. אני מכיר את המרכז החקלאי ואני בתוכו והוא מורכב מאנשים שונים מסביבות שונות ואני יכול לומר שהוא שומר על קו כללי ב-98%. אינני חובע מאנשים מאה אחוז אידיאליים, בכל מקום יכול לקרות משהו, אבל המרכז החקלאי פועל לטובת ההסתדרות הכללית והחקלאית. חברים יש לי אותו החשש גם ביהם לנוער בנוגע למה שברל מציג

טו. ואם כי אפריע בזה, אבל יש לי אותו החשש, שאם גם נתחיל לעשות את זאת ואם החיים ^{יובינה} כעבור זמן קצר שהנה קיים אותו הקו ושוב פעם יהיה מה שיש עכשו בשטחים אחרים ואז אין ברירה אחרת כל זמן שקיימים אנשים שאינם רוצים לותר על עצמם והם יחפשו דרך להקים במה אחרת השייכת כפילו לאותה המפלגה. פה באים אנשים ואומרים, אנחנו מפלגה אחת הם יוצאים להגן על האחוד, אבל זוהי מפלגה אחת בלי תכן ובלי נשמה, לא תהיה מזוזה על דלתה מפני שהכל יוצא ממנה. זהו המצב. אין אלה מתמלאים אלא מחורבנה של המפלגה כשם שבזמנו טענו שאין המפלגות מתמלאות אלא מחורבנה של ההסתדרות מפני שכולנו מטפלים באותו הדבר. אפשר כי הקשבתי היטב לדברי יהודית. לא הבינותי מדוע יהודית וחברים אחרים חושבים שלא כאן מרכז הכובד. בודאי יש עוד הרבה פרובלימות. אפשר לקבול על המנהיגות, על הכרעות פרטיות במפלגה לא בשתוף ^{המרכז} ועל המצב באגודות מקצועיות ועל אי שיון בסעיף השני של סדר-היום, בסעיף ההסתדרות, אבל בסעיף זה אם אנחנו דואגים ברצינות למצב המפלגה, צריך להגיד זאת פעם ולשמוע בסבלנות ולחפש דרכים איך לתקן את המצב, בכל אופן אני רואה שאטמוספירה כזאת לא קמה בימים אלה והבירורים אינם מוסיפים לזה ואינני יכול להתבונן כנפשי שמחר יהיה הדבר הזה שבמפלגה אחת לפחות לא יהיו בזרם קבוצתי שני זרמים. אבל אם זה קיים ואם זה יהיה קיים למפלגה הפצת חיים ואנחנו כולנו רוצים שהמפלגה תהיה, אז הגושים ההתישבו- שהם כיום הכוח בתוך המפלגה אינם יכולים ואינם צריכים לטפל בתפקידים השייכים למפלגה, וכשנדבר ע"ד ההסתדרות, נדבר ^ל ע"ד התפקידים שהגושים אינם צריכים לטפל בהם שהם שייכים להסתדרות. אם את זאת לפחות נקבל על עצמנו, אז נקים את המפלגה.

אחריו - א. רבינוביץ.

שהיו עד עכשיו יוצא שהועידה רוצה בפרוצידורה שהוצעה לפנייה על ידי הועדה המתמדת. זה לא מקרה. זה כבר הוחלט. הוחלט שבפרטים האלה יותן לחברים לחציע את הצעותיהם, ואין אני יכול להביא את הצעה הזאת להצבעה. בזה העניין נגמר.

(ציר מנס-ציונה: הרשימה הורכבה לפי דעת צירי נס-ציונה, לא נכון היות ומיהר המושבות יש שני באי כוח מכל אחת ונס-ציונה קופחה.)

ב. לוקר: אינני יכול להרשות שום ויכוח על הרשימה עכשיו, כי היא כבר חוקית.

מ. מנקיר: הגשנו הצעה בכתב לפני ההצבעה לחבר גורפינקל.

ב. לוקר: מצביע בעד חוספת חבר מנס-ציונה. ההצעה לא מתקבלת.

ב. לוקר: חבר הזה יבוא למרכז ולמועצה.

*

על חוסר עבודה

מתקבלת.

*

על חוצרת הארץ

ההצעה מתקבלת.

שוב: חוספת: שיהיה פסוק הפונה ביחוד לחברי המפלגה.

ט. נמירובסקי: אין התנגדות לזה וזה יכנס.

*

על איחוד התנועה הקבוצתית.

חח' ב. לוקר מצביע אח ההצעה.

נחקבלת פה אחד

חח' א. צמולינג: אקריא עוד הצעה אחת על ענייני הגופים והקבוצות

בארץ. אתמול אני שמעתי נסוח יותר טוב מהחבר בן-